

LENKIJOS LIETUVIŲ DVISAVAITINIS ŽURNALAS

AUŠRA

www.e-ausra.pl

ISSN-0137-8570
Nr indeksu 351806

Nr. 13 (854) 2022 07 1-15 Kaina (Cena) 2,00 zł (VAT 8 %) Tiražas (Nakład) 1000 egz.

ŠVIETIMAS

LENKIJOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SURENGTŲ KONKURSŲ LAUREATŲ IŠVYKA – **LLD inf.** 3

PRAĖJUSIEJI MOKSLO METAI LIETUVIŠKOSE MOKYKLOSE

PUNSKO SAVIVALDYBĖS VAIKŲ DARŽELYJE – **Vida Jolanta Stankevičienė** 9
 SUVALKŲ LIETUVIŲ VAIKŲ DARŽELYJE – **Jolanta Malinauskaitė-Vektorienė** 12
 VIDUGIRIŲ PAGRINDINĖJE MOKYKLOJE – **Vidugirių mokyklos inf.** 14
 SEINŲ LIETUVIŲ „ŽIBURIO“ MOKYKLOJE – **Onutė Valukonienė** 15
 PUNSKO DARIAUS IR GIRĖNO MOKYKLOJE – **Vida Uzdilienė, Dalia Makauskienė** 19
 SUVALKUOSE – **Lietuvių kalbos mokytoja** 22
 PUNSKO KOVO 11-OSIOS LICĖJUJE – **Alicija Krakauskienė, Birutė Vaičiulienė** 23

KULTŪROS BARUOSE

NUSKAMBĖJO „DAINORĖLIS“ ...
 APKABINOME, PADĖKOJOME, IŠBUČIAVOME SAVO TĖVELIUS – **Asta Pečiulienė** 5

SKELBIMAI

Viršeliuose:

Mindauginės Punske (Virginijos Karčiauskienės nuotr.)

Punsko licėjaus krepšininkai su treneriu Dariumi Valinčiumi ir mokyklos direktoriumi Alvydu Nevuliu (Karolinos Liuteckaitės nuotr.)

REDAKCIJOS ADRESAS

16-515 Puńsk,
 ul. A. Mickiewicza 23
 tel. / faks. (+48) 87 5161 416
 www.e-ausra.pl
 ausra@o2.pl

LEIDŽIA

Lenkijos lietuvių draugija
 16-500 Sejny,
 ul. Wileńska 9
 tel. / faks. 87 5162 125

Vyr. redaktorė Irena Gasperavičiūtė
 Redakcijos sekretorė Alicija Krakauskienė
 Stilistė, korektorė Birutė Burdinaitė-Ołów
 Techn. redaktorė Aldona Jonušonytė
 KORESPONDENTAI: Petras Maksimavičius,
 Rasa Žukauskienė, Jurgita Stankauskaitė

Spausdino „Aušros“ leidyklos spaustuvė.

Numeris pasirašytas spaudai 2022-07-14

Rankraščiai taisomi ir trumpinami redakcijos nuožiūra. Redakcijos ir leidinio rėmėjų nuomonė nebūtinai sutampa su autorių nuomone.

Lenkijos lietuvių draugijos sąskaita

BS Sejny, ul. Powstańców Sejneńskich 1, 16-500 Sejny
 Nr. 23 93540007 0000 0000 0198 0002
 SWIFT / BIC kodas POLU PL PR

Publikacija yra žodyje jedyne pogrądy autorų i nie može być utožsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Projektą „Lenkijos lietuvių tautinio sąmonin-gumo ugdymas“ iš dalies remia Spaudos, radijo ir televizijos

rėmimo fondas
 (gauta parama per
 projekto įgyven-
 dinimo laikotarpį
 – 8000 eurų).

SPAUDOS,
 RADIJO IR
 TELEVIZIJOS
 RĖMIMO
 FONDAS

Mieli skaitytojai!

IRENA GASPERAVIČIŪTĖ

Vasara pačiame įkaršty: kas išvykęs atostogų, kas laisvalaikį leidžia savo daržely, žavėdamasis nuostabiai žydinčiomis rožėmis, kas atvangą nuo karščio randa prie ežero, kas knygą pasiėmęs saulutėje kaitinasi. O mes atiduodame Jums į rankas jau atostoginę „Aušrą“. Tačiau joje dar ne vasaros nuotaikos – čia verda mokyklinis gyvenimas. Pasibaigus mokslo metams gera proga pasigirti mokyklų ir vaikų darželių pasiekimais, papasakoti skaitytojams, kas svarbaus vyko per praėjusius mokslo metus. O švietimo įstaigų gyvenimas labai turtingas: čia ne tik mokomasi, bet ir vyksta kultūriniai renginiai, dalyvaujama rungtynėse, konkursuose, rengiamos įvairios išvykos.

Beje, mūsų krašte šių lietuviybės centrų likę labai mažai: tik Punske (vaikų darželis, pagrindinė mokykla ir licejus), Vidugiriuose (pagrindinė mokykla), Seinuose („Žiburio“ vaikų darželis ir pagrindinė mokykla) ir Suvalkuose (vaikų darželis, veikiantis tik antrus metus).

Beveik visus praėjusius mokslo metus mokyklose dirbome kontaktiniu būdu, tik pora savaičių buvo nuotolinio mokymo. Sugrįžę į klases pamatėme, ką mokiniai prarado karantino metu. Spragos buvo pastebimos gryna akimi. Vis dėlto nieko geresnio negu tiesioginis mokinio ir mokytojo kontaktas nesugalvota.

Tiek Lietuvos, tiek Lenkijos žinias-klaidoje gąsdinama – galima rasti straipsnių, pavadintų „Suvalkų koridorius – pavojingiausia vieta pasaulyje“. Gal geriau mums, čia gyvenantiems, tokių neskaityti? Tiesą sakant, niekas nežino, kaip viskas klostysis ateityje. Gal Ukraina gaus užtektinai paramos ir turėdama modernią ginkluotę gebės sustabdyti karą, ir jis nepersikels į kitas šalis?..

Lenkijos lietuvių draugijos surengtų konkursų laureatų išvyka

LLD INF.

Lankėme Trakų pilį

Šių metų balandžio ir gegužės mėn. Lenkijos lietuvių draugija surengė dailiojo žodžio, lietuvių kalbos ir literatūros, Lietuvos istorijos ir geografijos konkursus. Juose dalyvavo visų mūsų krašto lietuviškų mokyklų mokiniai ir darželių auklėtiniai. Jauniausieji laureatai laimėjo dovanas, vyresniųjų klasių mokiniai – kelialapius vykti į ekskursiją.

Birželio 7 dieną Seinų „Žiburio“, Punsko ir Vidugirių pagrindinių mokyklų vyresniųjų klasių moksleiviai – konkursų laimėtojai, išvyko į Trakus.

Pažintinės edukacinės išvykos metu mokiniai aplankė Trakų pilį,

stovinčią vieno iš giliausių Lietuvos ežerų – Galvės – saloje. Pilies viduje esančiame muziejuje apžiūrėjo daug pilies ir miesto istoriją menančių eksponatų. Vėliau lankė Trakų Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo baziliką, pasivaikščiojo po miestą, grožėjosi gamta ir senaisiais architektūros paminklais.

Su Trakais nuo XIV amžiaus susijusi karaimų tauta. Lietuvos karaimų bendruomenė yra šios šalies, jos istorijos ir kultūros dalis. Siekiant pažymėti Lietuvos karaimų istorijos ir kultūros 625 metų jubiliejų, 2022-uosius paskelbta Lietuvos karaimų metais. Taigi gidė papasakojo

Edukaciniai užsiėmimai – vilnos vėlimas

karaimų atsiradimo Lietuvoje istoriją ir per pietus teko pažinti jų virtuvės paslaptis, ekskursijos dalyviai paragavo karaimų pyrago kiubėtė.

Po sočių pietų mokiniai lankė didingą Užutrakio dvarą, esantį kitoje Galvės ežero pusėje. Tai vienas gražiausių išlikusių Lietuvos dvarų. Iš jo terasos atsiveria pasakiški vaizdai. Dvarą supa didelis parkas. Šiandien į šį dvarą patenkama sausumos keliu, tačiau grafo Juozapo Tiškevičiaus šeima juo nesinaudodavo – į pusiasalį plaustu keldavosi per Galvės ir Skaisčio ežerų sąsmauką, prie kurios gyveno keltininkas. Sausumos kelias tuomet buvo skirtas tik ūkio reikmėms, dėl to pramintas Bulvių keliu. Juo nekeliavdavo ir Tiškevičių svečiai, atvykstantys į dažnai čia rengiamus priėmimus, giminių susitikimus ar draugiškas puotas.

Grįždami užsukome į Angelų kalvą šalia Trakų. Tai gana nauja lankytina vieta šiame rajone. Ji išsiskirianti angelų gausybe ir vaizdu į Trakų pilį.

Ekskursijos metu mokiniai dalyvavo dviejose edukacijose Trakų krašto tradicinių amatų centre. Jaunesnieji

ekologinėje edukacijoje pasimokė, kaip turimas žaliavas prikelti antram gyvenimui. Pamokėlės metu jie pasigamino tekstilinį katinėlį – atšvaitą. Vyresnieji dalyvavo edukacijoje, ugdančioje pažinimo ir menines kompetencijas per vilnos vėlimo amatą.

Užutrakio dvare

Praktiškai patyrė lietuvių etninės kultūros išskirtinumą, jos archajiškumą, neišsenkantį kūrybiškumą. Mokiniai susipažino su natūralia vilna, vėlimo būdais ir priemonėmis, nusivėlė suvenyrą – telefono dėkliuką.

Išvyka neabejotinai paliko daug neišdildomų įspūdžių ir suartino mūsų krašto lietuviškų mokyklų mokinius. Kelionės – tai puikus būdas turiningai praleisti laiką ir pasimėgauti nuostabiais gamtos bei architektūros vaizdais, tai galimybė dar geriau pažinti Lietuvą. Tai ir būdas paskatinti vaikus ir jaunimą domėtis tėvynės praeitimi, jos istorija ir kultūra, tobulinti lietuvių kalbos įgūdžius ir skirti daugiau dėmesio kalbos kultūrai bei taisyklingam kalbėjimui.

Konkursų laureatų kelionę į Lietuvą rėmė Lenkijos Respublikos vidaus reikalų ir administracijos ministerija. Nuoširdžiai dėkojame.

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Nuskambėjo „Dainorėlis“... Apkabinome, padėkojome, išbučiavome savo tėvelius

ASTA PEČIULIENĖ

Pamažu užmarštin nugramzdinę pandeminį laikotarpį, vėl pradedame judėti ir džiaugiamės galėdami švęsti, organizuoti renginius įprasta tvarka. Pirmasis birželio sekmadienis tradiciškai buvo skirtas Vaikų lietuviškos dainos konkursui „Dainorėlis“ bei Tėvo dienos koncertui. Šiais metais mūsų planus pakeitė vaikučių Pirmosios Komunijos šventė – renginį teko nukelti į birželio 11 d.

„Dainorėlis“ – tai vienintelis konkursas, kurį nuo 2003 m.

organizuoja Punsko lietuvių kultūros namai. Jame kviečiami dalyvauti vaikai (solistai ir duetai), atliekantys lietuviškas daineles. Mums labai svarbu, kad jie mokytųsi lietuviškų dainų, puoselėtų mūsų krašto dainavimo tradicijas, kad tobulėtų jų vokaliniai gebėjimai, kad ateityje jie papildytų mūsų vokalinių ansamblių, chorų gretas. Puikiai suprantam, kad konkursas – ne festivalis, bet juk konkurencija yra sveikas dalykas. Juk sakoma, kad gera kritika ugdo, ne žlugdo. Gal kiek sunku tai suvokti vaikams, bet pasaulis, kuriame gyvename, iš vis jaunesnių vaikų reikalauja veržlumo, tobulybės, drąsos ir savireklamos. Manau, kad konkursas yra būtent vienas iš būdų atskleisti talentus, ypač vokalo srityje.

Šiais metais devynioliktą kartą rengiamame konkurse buvo pasiruošę dalyvauti 22 atlikėjai (17 dainelių). Tačiau susiklosčius įvairioms nepalankioms aplinkybėms jame dalyvavo 19 atlikėjų. Jie padainavo 15 kūrinių. Po tris daineles girdėjome ikimokyklinio bei VII–VIII klasių amžiaus kategorijose, penkias atliko I–III klasių moksleiviai ir keturias padovanojo IV–VI klasių mokiniai. Šiomet sulaukėme dainorėlių iš Seinų, Suvalkų, Vidugirių ir Punsko. Vaikučių tikriausiai būtų

Vidugirių mokyklos 6-metis Norbertas Krakauskas su mokytoja Irena Kalinauskiene

Paulos Rupinskaitės nuotr.

Paulos Rupinskaitės nuotr.

Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos antrokė Liepa Vilkelytė

buvę ir daugiau, tačiau... kažkur kažkas nesuveikia. Ir liūdna konstatuoti faktą, kad iš Punsko vaikų darželio nebuvo kam stoti į konkursą arba iš Punsko muzikos mokyklos jau daug metų nesulaukiam dainininkų.

Konkurso dalyvius vertino kompetentinga komisija, kurią sudarė muzikos akademijų absolventai: Vidas Simanauskas – ilgametis chorvedys iš Alytaus, vadovaujantis Punsko LKN mišriam chorui „Dzūkija“, Raimundas Martinkėnas – kompozitorius, dainavimo ir dirigavimo pedagogas, dėstantis, tarp kitko, Kauno J. Gruodžio konservatorijoje, Punsko Kovo 11-osios licėjaus choro „Pašešupiai“ koncertmeisteris, bei Aida Bubelienė – Lazdijų meno

Paulos Rupinskaitės nuotr.

Punsko LKN „Balsynėlio“ dalyvė Greta Nevulytė

mokyklos mokytoja, Lazdijų kultūros centro kultūrinės-muzikinės veiklos koordinatore.

Komisijos darbas niekuomet nebūna lengvas. Tuo eilinį kartą įsitikino ir minėti asmenys, kurie Punsko dainorėlius vertino nebe pirmą kartą. Darželinukai paprastai už drąsą ir ryžtą apdovanojami visi. Todėl šį kartą taip pat visi gavo dovanas, bet skirtos ir vietos. I vietą laimėjo Vidugirių mokyklos 6-metis Norbertas Krakauskas (mokytoja Irena Kalinauskienė), atlikęs lietuvių liaudies dainą „Padainuosiu gražią dainą“. Tai ypatingų muzikinių gebėjimų turintis mažylis, kuris dainuodamas dar sudėtingu ritmu mušė būgną. II vieta atiteko Suvalkų lietuvių vaikų darželio duetui – Gabrielei Kliučinskaitei ir Amelijai Grigutytei (mokytojai Rūta Balytienė ir Arnoldas Vaznelis) už dainelę „Šviečia saulytė“, III – kitam

duetui iš Suvalkų vaikų darželio: 4-metėms Olivijai Skovronskai bei Olivijai Juodikytei, padainavusioms ir „pašokusioms“ dainą „Du gaide liai“ (mokytojai Aneta Kulčickaitė ir Arnoldas Vaznelis). Darželinukai – tie vaikai, kurie dar visi visko nori ir jaudulio scenoje jie dar labai nerodo. Jiems smagu, kad visų akys į juos nukreiptos, kad gali iš scenos rankyte pamojuoti savo pažįstamiems, kad pasirodžius lydimi garsiais plojimais. Tai patys žaviausi konkurso dalyviai.

Jaudulys jau pastebimas vyresnių klasių grupėse. Jis kartais ir pakiška koją konkurso dalyviams, o kas jį šiek tiek valdo, tam ir pasiseka geriau. I vieta I–III klasių grupėje skirta Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos solistei – antrokei Liepai Vilkelytei (mokytoja Vaida Naujalienė), atlikusiai I. Šeduikytės dainelę „Apie laiką“. Liepa nebe pirmą kartą dalyvauja konkurse ir visuomet yra puikiai pasiruošusi, linksmi nusiteikusi, drąsiai atlieka savo kūrinį. II vieta atiteko Punsko LKN „Balsynėlio“ dainininkei Lenai Adamskai (vadovė Egidija Grimalauskienė) už A. Sendžikienės dainelę „Dovana mamai“. Lenu tė taip pat konkurse nebe naujokė, ir vis atsiranda apdovanotųjų gretose. III vietą laimėjo dar vienas solistas – pirmaklasis muzikantas iš Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos Povilas Krakauskas (mokytojas Arnoldas Beinaris), kuris atliko P. Beinario giesmę „Tau, Marija“, tarpuose grodamas lamzdeliu.

IV–VI klasių kategorijoje pirmoji vieta skirta taip pat Punsko LKN „Balsynėlio“ dalyvei – ketvirtokėi Greta Nevulytei (vadovė E. Grimalauskienė), kuri

a cappella atliko mūsų krašto dainą „Plauk sau, skaistus laivelį“. Vertinimo komisija išvėlgė gražų Gretos balso tembrą. Mergaitė konkurse dalyvauja kasmet, laimėdama aukštas vietas. II vietą laimėjo vėlgi ilgametis „Dainorėlio“ konkurso dalyvis – Vidugirių mokyklos šeštokas Jonas Kalinauskas (mokytoja – jo mama Irena), padainavęs „Kur balti keliai“ (žodžiai J. Strielkūno, muzika A. Raudonikio). Jonas – taip pat muzikiniais gabumais išsiskiriantis jaunuolis. Jis dainuodamas pats sau akompanavo elektriniu pianinu. III vieta atiteko taip pat Vidugirių mokyklos mokiniui – penktokui Mantui Radzevičiui (mokytoja I. Kalinauskienė) už padainuotą lietuvių liaudies dainą „Subatos vakarėlių“. Mantas dainuodamas pats sau pritarė akordeonu.

VII–VIII klasių grupėje I vietą laimėjo Vidugirių mokyklos

Paulos Rupinskaitės nuotr.

Vidugirių mokyklos merginų duetas (iš kairės): aštuntokė Sandra Pachuckaitė ir septintokė Rita Pečiulytė

merginų duetas: septintokė Rita Pečiulytė ir aštuntokė Sandra Pačuckaitė, atlikusios L. Remeikienės dainą „Ant bangos“ (mokytoja I. Kalinauskienė). II vietą pelnė Rita Pečiulytė, padainavusi M. Linkytės „Ant pasaulio krašto“. Rita šią dainą išmoko ir konkursui pasiruošė savarankiškai. III vieta skirta Punsko LKN „Balsynėlio“ dalyvei Erikai Stankevičiūtei už partizanų dainą „Mėnulis tikras tėvas jo“ (vadovė E. Grimalauskienė). Erika dainuodama pritarė sau kanklėmis. Visos šios mergaitės konkurse dalyvavo nebe pirmą kartą.

Na ir visų mūsų džiaugsmui komisija skyrė taip pat „Grand Prix“. Jis atiteko duetui: pirmokei Inai Misiukonytei ir trečiokei Simonai Ivoškaitei, a cappella atlikusioms dainelę „Skrido uodas“. Mergaičių duetas drąsiai, tvirtai ir dar su vaidybiniais elementais padainavo dainelę, kurią parinko mokytoja I. Kalinauskienė, bet dainuoti mokė mamytės Rūta Ivoškienė ir Irena Misiukonienė.

Gaila, kad šiais metais sulaukėme tik tiek atlikėjų, nors labai džiugu, kad visi jie muzikalūs, gabūs ir drąsūs, mokosi vis naujų dainelių, turtina savo dainų lobyną. Jie – mūsų dainorėliai, sučiulbėję skaidriais, tyrais balseliais. Sveikiname visus dalyvius ir kitais metais tikimės jų sulaukti dar daugiau. Kitamet – jubiliejinis 20-asis „Dainorėlis“. Planuojame rengti festivalį-konkursą ir įvertinti visus dainuojančius vaikus. Ačiū visiems dalyviams, dar labiau ačiū mokytojams. Nuoširdžiai dėkojame rėmėjams, kurie vaikams padovanojo prizų. Konkursą rėmė Lenkijos vidaus reikalų ir administracijos ministerija bei Lietuvos užsienio reikalų ministerija iš programos „Globali Lietuva“. Vaikai, apdovanoti tikrai vertingais prizais (ausinėmis, garso kolonėlėmis,

nešiojamaisiais įkrovikliais), labai džiūgavo. O kai džiaugiasi vaikai – mums, organizatoriams, dvigubas džiaugsmas. Labai nuoširdžius padėkos žodžius skiriame konkurso vedėjams Olivijai Šimčikaitei ir Eimantui Uzdilai. Gera, kad vaikų šventę gali vesti patys vaikai, kad jie mokosi raiškaus skaitymo, pradeda suvokti, jog kirčiavimas lietuvių kalboje labai svarbus. Ir nors pasitaiko klaidelių, bet... neklysta tas, kuris nieko nedaro...

Kuomet vertinimo komisija sprendė ir rinko konkurso laimėtojus, Punsko LKN vaikų meno studija „Puniukai“ sveikino tėčius koncertine programa. Šiais metais studiją lankė 67 dalyviai (4 įvairaus amžiaus šokėjų grupės – vadovė Asta Pečiulienė bei vaikų kapela – vadovai Artūras Pečkaitis ir Arūnas Lekešys). Susirinkusius tėvelius vaikai sveikino eilėmis, muzikiniais kūrinių ir šokiais. Mažylių (3–5 metų) grupė pašoko folklorinių šokių pynę („Mažas mūsų ratelis“, „Čiužina lapė“, „Punsko klumpakojis“ ir „Tu, girela Lietuvos“). Šokėjams akompanavo vaikų kapela,

o dainavo buvusi „Puniukų“ šokėja, ne kartą tapusi „Dainorėlio“ laureate – Gintarė Vektoriūtė (Punsko licėjaus mokinė, kuriai nuoširdžiai dėkoju!). 6–7 metų vaikų grupė atliko tris šokius: „Skaičiuotes I ir II“ ir mergaičių šokį „Barborytė“ (choreografija L. Vaičiulėnienės, muzika S. Ramoškos). Šioje grupėje išryškėjo viena solistų pora – Inutė Misiukonytė ir Kornelijus Bliūdžius, kuriems itin smagu ir nesudėtinga šokti. Jie žaismingai atliko „Treigių polką“ (choreografija A. Pečiulienės, muzika K. Rimkevičiaus). II–IV klasių mokiniai – jaunučiai pašoko taip pat du šokius: „Plaukė žaselė“ (choreografija B. Brazdžiūtės, muzika V. Juozapaičio) ir „Vai dūda“ (choreografija I. Žičkienės, muzika liaudies). Vyriausioji „Puniukų“ grupė – jaunieji atliko „Spraigipolkę“ (choreografija B. Navickaitės, muzika G. Butauto) ir „Pavasarelį“ (choreografija E. Morkūnienės, muzika J. Gaižausko). Vaikų kapela pagrojo polką, valsą (muzika A. Lekešys) ir melodiją „Plauk sau, skaičius laivelis“. Pastarajai skambant visi vaikai su gėlytėmis rankose tekini skubėjo

XIX vaikų lietuviškos dainos konkurso „Dainorėlis“ dalyviai

Paulos Rupinskaitės nuotr.

Paulos Rupinskaitės nuotr.

„Puniukų“ jaunučiai atlieka šokį „Vai dūda“

Paulos Rupinskaitės nuotr.

„Puniukų“ vaikučiai, pašokę „Skaičiuotę II“

Paulos Rupinskaitės nuotr.

„Puniukų“ dalyviai

pas savo tėvelius – apkabinti, padėkoti, išbučiuoti...

Visų vadovų vardu norėčiau labai nuoširdžiai padėkoti visiems Tėveliams ir Mamytėms už nuostabius Jūsų vaikus. Ačiū ypač toms Mamytėms, kurios koncerto metu padėjo mažyliams sustatyti į vietas ir tvarką palaikyti. Dėkoju vaikams, kad kiek įmanydami sąžiningai lankydavo repetitijas, noriai ir uoliai mokėsi groti, šokti. Ačiū už tai, kad kartais gal ir labiau sudrausminti ar pabarti jie kitą savaitę vėl visi kaip kareiviai susirinkdavo į repetitiją. Vaikai, Jūs esate mūsų ateitis. Kokius Jus užsiauginsime – toks bus mūsų kraštas. O juk visiems mums svarbiausia, kad čia, šioj Punsko žemelėj, kalbėtume lietuviškai, dainuotume lietuviškas dainas ir šoktume lietuviškus šokius. Tai mūsų svarbiausia užduotis. Todėl sėkim lietuviybės sėklą nuo pat mažų dienų, o derlius bus mūsų išlikimo garantas. Vaikai, mes Jus visus labai vertiname ir tikimės, jog po atostogų vėl susitiksimė. O Tėvo dienos proga linkime visiems Tėveliams džiaugtis gerais vaikų darbais ir vaikų laime.

„Puniukų“ studijos veikla taip pat yra remiama Lenkijos vidaus reikalų ir administracijos ministerijos. Tad labai ačiū mūsų rėmėjams. Jiems suteikus paramą turime lėšų susimokėti už keliones, įsigyti rūbų detalių ar medžiagų scenografijai.

GLOBALI LIETUVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽSIENIO REIKALŲ
MINISTERIJAMinisterstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

PRAĖJUSIEJI MOKSLO METAI LIETUVIŠKOSE MOKYKLOSE

Punsko savivaldybės vaikų darželyje

VIDA JOLANTA STANKEVIČIENĖ

Greitai prabėgo 2021/2022 mokslo metai. Atrodo, dar visai neseniai vaikai atvėrė duris į pasakų ir žaidimų pasaulį, atėjo į darželį. Dirbo penkios vaikų grupės: dvi lietuviškos 3–4 metų „Meškiukų“ ir „Ežiukų“, dvi lietuviškos 5–6 metų „Varlyčių“ ir „Boružėlių“ bei viena lenkiška „Nykštukų“.

Daug dėmesio darželyje skiriame tautinių tradicijų, dvasinės kultūros vertybių puoselėjimui. Šventės skatina vaikų kūrybinę raišką, stiprina įstaigos ir šeimos sąveiką. Jų metu vaikai įgyja bendravimo patirties, patiria daug teigiamų emocijų ir džiaugsmo. Įstaiga siekia ugdymo prasmingumo, inovatyvumo vaikui aktualia veikla.

Punsko savivaldybės vaikų darželyje ugdoma naujoviškai: patirtinis

ugdymas vykdomas per vaikų patirtį, atliekant tyrimus, eksperimentus, stebėjimus, atradimus, kuriant netradicinius ir tradicinius kūrybinius darbus. Minime Lietuvos valstybines šventes: Vasario 16-ąją – Lietuvos valstybės atkūrimo dieną, Kovo 11-ąją, Sausio 13-ąją –Laisvės gynėjų dieną.

Darželyje vyko papildomos anglų kalbos pamokėlės. Vaikai, turintys kalbos sutrikimų, lankė logopedinius užsiėmimus, vaikams su specialiais poreikiais buvo užtikrinta psichologinė ir pedagoginė pagalba.

Kaip ir kiekvienais metais, darželio vaikučiai daug dirbo, mokėsi, dalyvavo įvairiuose konkursuose, išvykose. Lapkričio mėnesį turėjo progą mobiliajame planetariume žiūrėti

Iš Punsko darželio archyvo

edukacinį filmuką „Žemė – stebuklų planeta“. Gruodžio 6 dieną vaikučiai šventė Mikalojaus gimtadienį. Prieš Kalėdas kepė kvepiančius meduolius. Gruodžio 20 dieną į Punsko savivaldybės vaikų darželį atvyko ilgai lauktas Kalėdų Senelis. Kiekviena vaikučių grupė pristatė jam savo trumpą programėlę. Darželinukai Senelį pasikvietė į koridorių prie eglutės. Vaikai buvo labai laimingi, galėdami su juo pabendrauti, nufotografuoti, pasiimti iš Senelio dovanėles. Nuostabu, kai vaikystę gali praturtinti tokios puikios šventinės akimirkos. Vasario mėnesį darželinukai šventė karnavalą ir šv. Valentino dieną. Jiems labai patinka kaukių balius, nes kiekvienas nori kuo nors persirengti ir pasigirti. Sausio mėnesį vaikučiai su auklėtojais paruošė iškilmingą programėlę, skirtą Senelių dienai. Anūkėliai padovanojo įspūdingą šventę mylimiems seneliams ir močiutėms. Skyrė jiems visą dėmesį. Savo meilę atskleidė dainuodami, šokdami ir deklamuodami eilėraščius. Programėlė nufilmuota ir pavišinta Punsko savivaldybės vaikų darželio „Facebook“ puslapyje.

Iškilmingai paminėjome taip pat Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. Šios dienos mums, lietuviams, labai svarbios. Tai mūsų vienybės, valstybingumo atkūrimo ir išsaugojimo simbolis, neatsiejamas nuo pagarbos savo tautos istorijai ir kiekvienam, kovojusiam už galimybę šiandien laisvai šias datas minėti. Darželio ugdytiniai šventėms ruošėsi iš

anksto: gilino žinias apie Lietuvos istorinį ir kultūrinį palikimą, klausydami eilėraščių, dainelių ir legendų. Kiekvienos grupės vaikai įsijungė su savo išmoktomis dainelėmis, eilėraščiais. Skambėjo patys gražiausi žodžiai apie Lietuvą. Darželio ugdytiniai savo mažytėmis rankutėmis ruošė dailės darbelius apie Tėvynę ir jos valstybinius simbolius. Kovo 11-osios programėlė nufilmuota ir paskelbta Punsko savivaldybės vaikų darželio „Facebook“ puslapyje.

Balandį vyresnieji vaikučiai buvo išvykę į Vygrių nacionalinį parką, žavėjosi gamta, jos grožiu. Darželyje lankėsi mokytojai ir mokiniai iš Punsko savivaldybės I laipsnio muzikos mokyklos. Darželinukai klausėsi gražaus koncerto ir susipažino su įvairiais muzikiniais instrumentais. Vaikučiai dalyvavo Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ etniniame projekte „Verbelę rišu – tradicijas tęsiu“. Per visus metus mielai darė keramikos darbelius įvairioms šventėms. Darželinukai dalyvavo dailiojo žodžio konkurse Seinų lietuvių „Žiburio“ mokykloje. Vaikučiai prisijungė prie Punsko valsčiaus suorganizuotos akcijos „Nešiukšlinam – tvarkom – keičiam“. Paminėjome

Tarptautinę motinos Žemės dieną. Į darželį buvo atvykęs teatriukas, vaikai žiūrėjo spektakliuką „Apie Taduką – nevalgiuką, senelę ir senelį“. Mūsų ugdytiniai dalyvavo II šokių šventėje „Bitute pilkoji“ Suvalkuose. Mažylių grupės dalyvavo vaikų sąskrydyje „Pasveikinkim mamytės“ Punsco kultūros namuose. Darželinukai smagiai sušoko „Jurgelį meistrelį“. Vyresnieji buvo nuvykę į Seinų priešgaisrinės tarnybos įstaigą. Čia susipažino su gaisrininko darbu ir įrankiais.

Gegužės mėnesį 5–6 metų vaikai turėjo progą dalyvauti edukaciniuose užsiėmimuose „Menininko knygelė“, kuriuos suorganizavo Vysk. Antano Baranausko fondas „Lietuvių namai“ Seinuose, įgyvendindamas projektą „Ar mano sėjimo, kas dygs, ir augs...“ (Programa „Globali Lietuva“ idėjos sklaida). Birželio 1 dieną Vaikų dienos proga vyresnieji darželinukai buvo nuvykę į kiną „Cinema Lumiere“, o jaunesnieji linksmai žaidė ir šoko darželyje. Į darželį atvyko chemikas animatorius.

Jis pristatė vaikučiams magiškus cheminius eksperimentus. Gražios, nuostabios buvo Šeimos šventės „Graži mūsų šeimynėlė“ akimirkos. Ji vyko birželio 8-ąją. Meno programėlę vaikučiai parodė Lietuvių kultūros namuose, o po jos pasivaišinti visi tėveliai ir vaikai atvyko į darželį. Kruopščiai ruoštos dovanėlės ir gražūs žodžiai šildė artimųjų širdis. Šeima vaikui yra neįkainojamas turtas. Iš šeimos atsinešame gebėjimus mylėti, padėti kitam, suprasti ir užjausti, globoti mažesnę ar silpnesnę, dalintis su kitais tuo, ką turi, kartu žaisti, mokytis, dirbti, augti ir tobulėti. Birželio 15 dieną mažyliai stebėjo ir maitino gyvūnėlius zoologijos sode (Podlas-ka Toskania). Darželinukai taip pat

svarbias dienas.

Širdingai dėkojame tiems, kurie 1 % pajamų mokesčio skyrė mūsų vaikų darželiui. Ačiū auklėtinių tėveliams už visokeriopą paramą ir gerą bendradarbiavimą. Mūsų vaikų darželio tikslas yra ugdyti auklėtinių tautinį, kalbinį ir etninį tapatumą, paruošti juos mokyklai, puoselėti vaiko galias, lemiančias asmenybės vystymąsi, sudaryti sąlygas, padedančias vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, etninius, tautinius, socialinius, pažintinius poreikius.

Tegul šilta vasara padovanoja mums visiems daug saulėtų dienų ir smagių pramogų.

Sveikų ir gerų atostogų!

Suvalkų lietuvių vaikų darželyje

SPAUDOS,
RADIOJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

JOLANTA MALINAUSKAITĖ-VEKTORIENĖ

Antrieji mokslo metai Suvalkų lietuvių vaikų darželyje buvo sėkmingi, nors kupini iššūkių. Trumpai apžvelgsiu įsimintiniausias akimirkas, o tokių būta tikrai nemažai. Visą mūsų veiklą galite stebėti Suvalkų lietuvių vaikų darželio „Facebook“ paskyroje.

Šiomet darželyje mokėsi 23 vaikučiai, suskirstyti į dvi amžiaus grupes. Vyresniųjų grupę „Žemyna“ lankė 10 vaikučių, kurių amžius 4–5 metai. Jų auklėtoja – mokytoja Rūta Balytienė. Mažųjų grupėje „Gabija“ turėjome 13 vaikučių nuo 2,5 iki 3 metų. Jų auklėtojos – Aneta Kulčickaitė ir Irena Zdanavičienė. Darželis dirba ištisus metus nuo 7 iki 17 val. Vaikučiai, be programinių dalykų, mokėsi ir papildomuose užsiėmimuose (korekciniai užsiėmimai, anglų ir rusų kalbų, meninė veikla).

Mūsų darželyje vyko daug įvairių proginių (Senelių diena, Meilės diena, Mamytės ir Tėvelio dienos, Šeimos

iš Suvalkų darželio archyvo

piknikas), kalendorinių (partizanų simbolinių kapų lankymas Vėlinių proga, Andrinės, Kalėdinis susitikimas, karnavalas, kurio tema – „Nyktukų pasaulis“, Spurgadienis, prieš Velykas dalyvavimas projekte „Verbelę rišu – tradicijas tęsiu“ ir verbų rišimo dirbtuvėlės su Nastute Sidariene),

valstybinių (Lapkričio 11-oji ir Gegužės 3-ioji) ir tautinių (Sausio 13-oji, Vasario 16-oji, Kovo 11-oji) švenčių bei keistadienių, pvz.: bulviadienis, makaronų diena, robotadienis, moliūgo, meškučio, eksperimentų diena ir kt. Vaikučiai dalyvaudavo įvairiuose krašto kultūrinuose renginiuose (I ir II vaikų šokių šventės „Bitute pilkoji“ Suvalkuose, „Lietuviškas vakaras vaikams“ Suvalkuose, Vaikų sąskrydis Punske, XXXI vaikų teatrų festivalis „Raganė“), pilietinėse akcijose (pasaulio tvarkymas, kelių eismo taisyklių pažinimas, susipažinimas su gaisrininko darbu, „Atmintis gyva, nes liudija“) ir konkursuose (dailiojo žodžio konkursas Seinuose, „Dainorėlis“ Punske). Vyresnieji dalyvavo Vysk. A. Baranausko fondo projekte ir kartu su Evelina Buržinskiene bei Onute Nevulienė kūrė „Menininko knygeles“. Vaikučiai aplankė Suvalkų lietuvių „Vienybės“ klubą, Pasakų kaimelį prie Punsko skanseno, Suvalkų miesto kultūros centre stebėjo Alytaus „Drevinuko“ teatro spektaklį, lankėsi kine.

iš Suvalkų darželio archyvo

Ne kartą sulaukėme garbių svečių. Pas mus viešėjo LR konsulato Seinuose vadovas ambasadorius Genadijus Mackelis. Jis vaikams padovanojo knygelių ir lietuviškų stalo žaidimų. Į svečius buvo atvykęs ir buvęs LR Seimo Ministras Pirmininkas, Seimo narys Saulius Skvernelis. Darželyje viešėjo LR Seimo Kultūros komiteto atstovai, kuriems vadovavo prof. Vytautas Juozapaitis. Susitikime dalyvavo ambasadorius Genadijus Mackelis, Punsko viršaitis Vytautas Liškauskas, Vysk. A. Baranausko fondo tarybos pirmininkė Jolanta Jonušonytė, LLB pirmininkė ir darželio direktorė Jolanta

Iš Suvalkų darželio archyvo

Paulos Rupinskaitės nuotr.

Malinauskaitė-Vektorienė, LLB vicepirmininkas Petras Maksimavičius bei Suvalkų kultūros darbuotojai Alicija Krauzlytė ir Arnoldas Vaznelis. Kalbėta apie mokyklos steigimą. Mūsų visų siekis – lietuviška mokykla ir kultūros centras Suvalkuose. Apie mokyklos steigimą kalbėta ir susitikime su darželio vadovybe, tėvais, Vysk. A. Baranausko fondu bei LLB valdyba. Nutarta ieškoti laikinų patalpų mokyklos pradžiai ir kreiptis

į Lietuvos Vyriausybę dėl šios švietimo įstaigos statybos finansavimo. Surinkta per 330 parašų tų, kurie palaiko šią idėją. Visų mūsų siekis, kad 2023 m. rudenį į mokyklą ateitų pirmieji pirmokėliai (jų būtų 7).

Ačiū visoms darželio darbuotojoms už sąžiningą ir kruopštų darbą, ačiū vaikučiams ir tėveliams už bendradarbiavimą bei supratimą, kaip svarbu vaikus ugdyti lietuvių kalba.

Iš Suvalkų darželio archyvo

Vidugirių pagrindinėje mokykloje

VIDUGIRIŲ MOKYKLOS INF.

Mokslo metai prabėgo nejučia. Jau vėl atėjo atostogų laikas... Norisi apibendrinti tai, kas įvyko mūsų mokykloje. Šie mokslo metai buvo savotiški. Netrūko ramaus darbo klasėse, bet mokytasi ir nuotoliniu būdu. Labai džiaugiamės, kad vėl galėjome gyvai bendrauti. Tai visai kitoks darbas ir kitokie rezultatai.

Mokslo metų pradžioje buvo šiek tiek nedrąsu, bet, laimei, didesnių bėdų nebuvo. Vaikučiai, kaip ir kiekvienais metais, truputėlį sirgo, bet dirbome kiek įmanydami.

Šiais mokslo metais mokiniams netrūko iššūkių. Jie labai noriai dalyvavo įvairiuose konkursuose, laimėdami prizines vietas. Po du kartus teko dalyvauti lietuvių kalbos ir literatūros konkursuose. Mūsų aštuntokės pirmą kartą pelnė antrąją vietą, antrą kartą – trečiąją. Jaunesnieji mokiniai laimėjo pirmąją vietą. Dalyvavome ir dailiojo žodžio konkurse. Jonui Kalinauskui skirta pirmoji vieta. Mažyliai gavo pagyrimus. Lietuvos istorijos konkurse Daiva Marteckaitė pelnė pirmąją vietą. Moksleiviai dar dalyvavo Lietuvos geografijos, dailės, muzikos, dainų konkursuose, vis

Iš Vidugirių mokyklos archyvo

laimėdami geras vietas. Jų nepritrūko ir Šv. Kazimiero draugijos organizuotame konkurse. Moksleiviai buvo labai aktyvūs ir darbštūs. Visur mūsų buvo pilna, sukomės kaip vijurkai, kad visur suspėtume.

Mūsų tik saujelė, bet kokie esame galingi. Darbų, darbelių nuveikta nemažai. Teko pirmokams surengti šventę, priimti juos į moksleivių būrį. Jie puikiai grojo, dainavo ir deklamavo eiles. Mokykloje surengėme taip pat Sausio 13-osios ir Vasario 16-osios minėjimus. Vaikai šventes papuošė

skambiomis dainomis, grakščiais šokiais, trunkia muzika, iškilmingomis eilėmis, prasmingais žodžiais.

Mokinukai paruošė šventę ir marmytėms. Gražią kaip gėlės žiedas, jaukią, kaip jauku būna šiltuose namuose, ir mielą kaip visos mūsų mamos. Tą dieną mokyklą papuošė ne tik gėlės, bet ir mamų šypsenos. Vaikai, skaitydami tekstus, deklamuodami eiles, grodami, dainuodami ir šokdami, išsakė didžiulę meilę savo motinoms. Kiekvienas su dideliu pasididžiavimu ir pagarba žiūrėjo į savo mamos akis. Buvo labai smagu ir gera vėl pabūti kartu, pabendrauti, pasikalbėti...

Šventėme ir Vaikų dieną. Kas per smagumas buvo, kiek džiaugsmo, juoko ir žaidimų. Dienelė buvo nuostabi, o paskui laužas, keptos dešrelės ir ledai. Ko daugiau reikia, kad jaustumėmės laimingi?!

Kupini išpūdžių, gerų akimirų sulaukėme mokslo metų pabaigos. Reikia atsikvėpti, pasidžiaugti gamta, jūra, ežerais, truputį pakeliauti, kad rugsėjį nuskambėjus pirmajam skambučiu sugrįžtume žvalūs ir pasirengę rimtam darbui. Puikių atostogų!

Iš Vidugirių mokyklos archyvo

Seinų lietuvių „Žiburio“ mokykloje

ONUTĖ VALUKONIENĖ

*Laikas nelaukia, laikas praeina,
palikdamas mums prisiminimų,
palikdamas gražių akimirku.*

Birželio 24 dieną „Žiburio“ mokykloje užbaigėme septynioliktuosius mokslo metus. Džiaugiamės, kad mūsų mokyklą lankė šimtas aštuoni mokiniai. Dėkojame visiems mokiniams, jų tėveliams, mokytojams ir darbuotojams. Gera ir smagu semtis žinių, mokytis, bendradarbiauti gražioje aplinkoje ir tarp malonių, nuoširdžių žmonių. Dėkojame mokyklos direktoriui Algirdui Vaicekauskui, kad dirbdamas atsakingą darbą įdeda daug pastangų mūsų visuomenės labui. Tariame širdingai ačiū visiems mokyklos geradariams ir rėmėjams.

Mokiniai nuo rugsėjo kruopščiai ir stropiai mokėsi. Geriausius mokymosi rezultatus pasiekė ketvirtos klasės moksleiviai Evelina Aleksaitė, Lukas Aleksa, Karina Berneckaitė, Izabelė Dabulytė, Kristijonas Dembauskas, Šimonas Akulionis, Povilas Zdanys, penktokai Inga Aleksaitė,

Hanna Brzezińska, Julija Krauskaitė, Viktoras Krakauskas, Lena Leončikaitė, Tomas Liaukevičius, Edvinas Valukonis, Nicole Valinčiūtė, šeštos klasės mokinė Violeta Grigutytė, septintokės Erika Labutytė ir Ula Vilkelytė, aštuntokės Veronika Dabulytė, Elyza Gudaitytė ir Vaiva Vaicekauskaitė. Geriausius

mokyklos baigimo rezultatus pasiekė Veronika Dabulytė, Elyza Gudaitytė, Rasa Maksimavičiūtė ir Vaiva Vaicekauskaitė.

2021/2022 mokslo metai buvo kupini įvairių veiklų, konkursų ir išvykų. Darželio mokinukai buvo labai aktyvūs. Jie dalyvavo tarptautiniuose edukaciniuose projektuose, bendradarbiaujant su Lietuvos darželiais: „Stebuklinga kalėdinė kojinė“, „Kalėdinės eglutės žaisliukas“, „Žiemos karalienės karūna“ (rengė Lazdijų darželis „Kregždutė“), „Kybur vybur kabarai – mokausi kalbėt gerai“ (rengė Kuršėnų darželis „Nykštukas“), „Zaidžiame senovę“ (rengė Vilniaus Salininkų lopšelis-darželis), „Linksmasis pasisveikinimas su draugais“ (rengė Šiaulių darželis „Gintarėlis“), „Gandrai grįžta namo“ (rengė Radviliškio darželis „Eglutė“), „Skriski skriski Lietuvėlėn“ (rengė Prienų darželis „Pasaka“), „Po pasakų tiltais dainų upės teka“ (rengė Vilkaviškio darželis „Pasaka“).

Irenos Casperavičiūtės nuotr.

Pirmos klasės mokiniai vykdė programą „Akademia bezpiecznego Puchatka“ („Saugaus Mikės Pūkuotuko akademija“). Antros klasės mokiniai dalyvavo tarptautiniame projekte – lietuvių eilėraščių maratone „Lietuvos balsas“, skirtame Bernardo Brazdžionio 115-osioms gimimo metinėms ir Vaikų gynimo dienai. Skaitė pasakas dalyvaudami eTwinning projekte „Skaityk – Rašyk – Mąstyk – Kurk“.

Mokykla vykdė tris užsienio lietuvių neformaliojo lituanistinio švietimo ir sporto projektus: „Pažintis su Lietuvos pajūriu“, „Pažintis su Žemaitija“ ir „Lietuvių tautos istorijos ir literatūros pažinimas“. Įgyvendinant pirmąjį iš jų buvo surengta ekskursija I–IV klasių vaikams į Kretingą, Palangą ir Klaipėdą. Vykdamas antrąjį suorganizuota išvyka V–VIII klasių mokiniams į Plungę, Žemaičių Kalvariją, Platelius, Mingę, Nidą. Pagal trečiąjį projektą kiekviena klasė vyksta į ekskursiją vienai dienai. Ketvirtokai lankė Šiurpilio piliakalnį, šeštokai ir septintokai Kudirkos Naumiestį, aštuntokai – svarbiausias su Lietuvos partizanais susijusias vietas Suvalkuose, Šlynakiemyje, Bielėnuose (Adolfo Ramanausko-Vanago

tėviškę). Kitų klasių moksleiviai keičiasi po vasaros atostogų.

Vykdamas projektą „Kultūros pasas“ darželio ir I–IV klasių mokiniai buvo išvykę į Kauną žiūrėti spektaklį „Gulbė – karaliaus pati“. Mokykloje galėjo pasidžiaugti Joniškio lėlių teatro „Bedraamžis“ paruoštu spektakliu „Sprindžiukas“.

„Žiburio“ mokiniai noriai dalyvavo įvairiuose konkursuose ir laimėjo

prizines vietas. Konkurse „Deklamuojamu gimtajam kraštui“ Lazdijuose darželinukė Maria Wróblewska pelnė antrąją vietą. Dailiojo žodžio konkurse Seinuose dalyvavę darželinukai visi laimėjo pirmąsias vietas. Nominacijos skirtos Anitai Leončikaitei (pirma klasė), Ernestui Berneckui (pirma klasė), Liepai Vilkelytei (antra klasė), Evelinai Savickaitei (antra klasė), Kristijonui Gausai (trečia klasė), Povilui Pachutkai (trečia klasė), Evelinai Aleksaitei (ketvirta klasė), Karinai Berneckaitei (ketvirta klasė) ir Izabelei Dabulytei (ketvirta klasė). V–VI klasių grupėje antrąją vietą laimėjo Hanna Brzezińska (penkta klasė), trečiąją Daumantas Kuosa (šešta klasė), pagyrimą gavo Edvinas Valukonis (penkta klasė). VII–VIII klasių grupėje pirmoji vieta atiteko Rasai Maksimavičiūtei (aštunta klasė), trečioji Vaivai Vaicekauskaitei (aštunta klasė), pagyrimą gavo Valdas Kibysis (aštunta klasė).

Lietuvių kalbos ir literatūros konkurse pirmąją vietą laimėjo aštuntokų komanda: Elyza Gudaitytė, Veronika Dabulytė, Rasa Maksimavičiūtė, Paulina Pečiulytė ir Vaiva Vaicekauskaitė.

Irenos Casperavičiūtės nuotr.

Lietuvos istorijos konkurse antrąją vietą pelnė Julija Krakauskaitė (penkta klasė), VII–VIII klasių grupėje antrąją vietą Veronika Dabulytė (aštunta klasė), trečiąją – Vaiva Vaicekuskaitė (aštunta klasė).

Lenkijos lietuvių draugijos surengtų konkursų laimėtojai galėjo pasižiaugti kelione į Trakus.

Raiškiojo skaitymo konkurse „Mano sapnuose vaikštai, Lietuva“ antroji vieta skirta Povilui Krakauskui (trečia klasė), trečioji Karinai Berneckaitei (ketvirta klasė) ir Ingai Žukauskaitei (antra klasė). Vyresniųjų mokinių grupėje antrąją vietą laimėjo Edvinas Valukonis (penkta klasė), trečiąją – Violeta Grigutytė (šešta klasė).

Mūsų mokiniai dalyvavo taip pat dailės konkursuose. Natalija Lajytė pelnė trečiąją vietą konkurse „Kraina jezior i ryb“ („Ežerų ir žuvų kraštas“). Konkurse „Bóbr“ („Bebras“) laureatais tapo: Natalija Lajytė (antra klasė), Dainius Grigutis (trečia klasė), Povilas Zdanys (ketvirta klasė), Lena

Irenos Casperavičiūtės nuotr.

Leončikaitė (penkta klasė), Brigita Kalkauskaitė (šešta klasė). Konkursu „Pasaulio gyvūnai“ laureatai – pirmaklasiai Samanta Skripkaitė ir Patrikas Nevulis. Tarptautiniame virtualios piešinių parodos konkurse „40 paukščių belaukiant“ Hania Brzezińska laimėjo nominaciją už meninį temos įprasminimą. Konkurse „Antrasis daiktų gyvenimas – kalėdinis papuošalas iš atliekų“ Evelinai Savickaitei (antra klasė) skirta pirmoji vieta.

Darželio ir I–VII klasių mokiniai puikiai piešė ir spalvino margučius, dalyvaudami „Vaikų Velykėlėse“ ir spalvino margučius, dalyvaudami „Vaikų Velykėlėse“ bei XXIV tarptautinėje velykinėje parodoje

Punske, kur galėjo parodyti savo paruoštus ne tik margučius, bet ir gražias verbas bei užuolaidėles. Smagu paminėti, kad parodos atidaryme „Žiburio“ darželinukai pasirodė su savo programa, skirta pavasariui pasveikinti. Malonu, kad mokinių darbeliai įvertinti ir Sūduvos krašto vaikų tautodailės konkurse Marijampolėje. Čia trečiąją vietą laimėjo aštuntos klasės mokinė Vaiva Vaicekuskaitė – už tradiciškai vašku nupieštą margutį. Šioje kategorijoje pagyrimą pelnė Evelina Savickaitei. Pagyrimus gavo taip pat Violeta ir Jurgita Grigutytės bei Brigita Kalkauskaitė, puikiai paruošusios verbas.

Mūsų mokiniai puikūs sportininkai. Seinų apskrities rudens pirmenybėse kroso bėgimo rungtyje penktokė Nicolė Valinčiūtė (500 m bėgimas) laimėjo pirmąją vietą, o septintokė Erika Marcinkevičiūtė (500 m) – antrąją. Seinų apskrities lengvosios atletikos pirmenybėse 600 m bėgimo rungtyje antrąją vietą iškovojo Daumantas Kuosa (šešta klasė), o estafetėje 4 x 100 m pirmąją vietą – Erika Marcinkevičiūtė (septinta klasė), Inga Grigutytė (aštunta klasė), Paulina Pečiulytė (aštunta

Irenos Casperavičiūtės nuotr.

klasė) ir Vaiva Vaicekauskaitė (aštunta klasė). 100 m ir 300 m bėgimo rungtyse pirmąją vietą laimėjo Vaiva Vaicekauskaitė, trečiąją Erika Marcinkevičiūtė. 1000 m bėgimo rungtyje pirmąją vietą pelnė Erika Marcinkevičiūtė.

Mergaičių komanda – septintos ir aštuntos klasių mokinės Inga Grigutytė, Alma Grigutytė, Elyza Gudaitytė, Ieva Karaneckaitė, Rasa Maksimavičiūtė, Erika Marcinkevičiūtė, Lidija Nevulytė, Birutė Vaicekauskaitė ir Vaiva Vaicekauskaitė – iškovojo pirmąją vietą Palenkės vaivadijos pusfinalių krepšinio varžybose Augustave. Berniukų komanda – penktos, šeštos ir septintos klasių mokiniai Matas Bansevicius, Daurmantas Kuosa, Viktoras Krakauskas, Tomas Liaukevičius, Povilas Nometka, Mantas Sakalauskas ir Matas Staskeliūnas – laimėjo antrąją vietą Konstantino Savicko taurės krepšinio turnyre. Matas Staskeliūnas turnyre pelnė individualų laimėjimą.

Mokiniai aktyviai dalyvavo Vaikų teatrų festivalyje „Raganė“ Seinuose. Spektaklius paruošė trys teatrai: „Žiburiukai“, „Dusalukas“ ir „Šakar makar“. Pradinukai dalyvavo Vaikų

šokių šventėje „Bitute pilkoji“ Suvalkuose. Aštuntos klasės mokiniai vyko į Kauno technologijos universitetą dalyvauti mokslo mugėje „Erdvėlaisis Žemė“. Taip pat aštuntokai turėjo progą būti Bitės Vilimaitės knygos „Rudens veidas. Juodos dienos. Pelkių drugiai“ pristatyme. Seinų krašto lietuviškų ugdymo įstaigų mokytojų konferencijoje popmuzikos būrelio dalyvės parodė meno programą. Lapkričio mėnesį atsiveikinome su buvusiuoju konsulato vadovu ambasadoriumi Remigijumi Motuzu. Gegužę surengėme koncertą, kurio metu dainomis, eilėmis ir šokiais pasveikinome savo mamas Motinos dienos proga. Poezijos pavasario programos metu susitikome su poetais Vytautu V. Landsbergiu, Gintaru Grajausku, Kornelijumi Plateliu. Mokykloje viešėjo „Skruzdeleliuko Nežiniuko“ autoriai Rasa Dmuchovskienė ir Gintaras Jocius. Penktos, šeštos ir septintos klasių mokiniai keliavo dviračiais į Vygrius.

„Žiburio“ bendruomenė šventė Mokytojų dieną, Kariuomenės dieną, Andrinės, Laisvės gynėjų dieną, Tarptautinę gimtosios kalbos dieną, Lietuvos valstybės atkūrimo dieną,

Lietuvos nepriklausomybės šventę, Užgavėnes, Gandrines, Pirmąją pavasario dieną, Vandens dieną, Žemės dieną, Tarptautinę vaikiškų knygų dieną, Vaikų dieną, Gedulo ir vilties dieną. Buvo parengti kalėdinio ir seneliams skirtų koncertų įrašai bei meninės veiklos apibendrinimo koncertas „Keliamume po meno pasaulį“. Mokykloje veikė fortepijono, birbynės, dailės, dainavimo, dramos ir sporto būreliai. Su mokiniais dirbo logopedė, psichologė ir pedagogė.

Mokyklos savanoriai ir savivalda surengė labdaros akcijas. Tai buvo: plastmasinių kamštelėlių rinkliava, skirta padėti Natanui, pinigų rinkliava ir šventinis turgelis ukrainiečiams paremti, kalėdinė dovana sunkioje materialinėje padėtyje atsidūrusiai šeimai iš Krasnapolio valsčiaus, pagalba Sangrūdės šeimos globos namams.

Bendradarbiauta su medicinos sekle, kuri rūpinosi vaikų sveikata, atlikdama reikiamą priežiūrą bei vesdama pamokas higienos, sveiko maitinimosi ir judėjimo reikšmės temomis. Mokiniai dalyvavo susitikimuose su policijos darbuotojais, kur buvo aptariamose saugaus kelio į mokyklą, saugumo naudojant internetą, saugių žiemos ir vasaros atostogų temos. Apie nikotino žalingą poveikį bei būdus apsisaugoti nuo erkių vaikams papasakojo sanitarinės epidemiologinės stoties darbuotoja. Mokykla bendradarbiavo su Seinų gaisrininkais, Seinų „Lietuvių namais“, Seinų kultūros namais, Seinų neįgaliųjų asociacija, Lenkijos lietuvių šv. Kazimiero draugija, Lenkijos lietuvių draugija, Lenkijos lietuvių bendruomenė.

Smagu ir gera mokytis, lankyti būrelius, dalyvauti konkursuose, sporto varžybose, įvairiuose renginiuose, koncertuose, bet dar smagiau ir šauniau – sulaukti vasaros atostogų! Linkime visiems saugaus ir gero poilsio, malonių akimirų šeimoje ir tarp draugų. Džiaukitės vasaros kaitra ir semkitės jėgų kitiems mokslo metams!

Punsko Dariaus ir Girėno mokykloje

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

VIDA UZDILIENĖ, DALIA MAKUSKIENĖ

Baigėsi dar vieni mokslo metai – keisti, neįprasti, pilni iššūkių, kiek keistų nuotolinių pamokų... Jie prabėgo tarsi netikėta diena. Vienas etapas pasibaigė, prasidėjo kitas – pats smagiausias poilsio, žaidimų ir pramogų laikotarpis. Atostogos...

Jau dvejus metus dėl ribojimų mūsų mokykloje nebuvo organizuojamos šventės. Tačiau tradicijos yra tradicijos, ir kai ko nors pritrūksta, atsiranda tuštuma.

Š. m. birželio 24 d. vyko iškilminga aštuntų klasių mokslo metų baigimo šventė. Mokyklos moksleivių gretas paliko 31 aštuntokas. Pasipuošę, geros nuotaikos, su gėlių puokštėmis rankose jie tradiciškai užbaigė dar vieną gyvenimo etapą. Aštuntokai su auklėtojais parengė programėlę. Skambėjo dainos, muzikiniai kūriniai. Mūsų vyriausieji padėjo tėvams, direkcijai, mokytojams ir

mokyklos darbuotojams.

Šiais mokslo metais nuveikta nemažai darbų, surengta renginių, dalyvauta ne viename konkurse ir išvykoje.

MOKYKLOS RENGINIŲ, SUSITIKIMŲ NUOTRUPOS

- 2021 m. spalio 13-ąją Puns-ko Dariaus ir Girėno pagrindinėje

mokykloje šventėme Tarptautinę mokytojų dieną. Apie tai rašyta „Aušros“ 2021 m. 20 nr.

- 2021 m. spalio 13 d. mokyklos svetainėje vyko susitikimas su policininke. Dalyvavo aštuntų klasių mokiniai. Policininkė paaiškino demoralizacijos sąvoką, vardijo blogo elgesio pasekmes.

- 2021 m. lapkričio 16-ąją daugelyje pasaulio šalių yra minima Tarptautinė tolerancijos

diena. Mūsų mokyklos I–III klasių mokiniai taip pat paminėjo ir įprasmino šią dieną. Lapkričio 15–19 dienomis mokyklos psichologė su mokiniais aptarė, kas tai tolerancija, kodėl turime būti tolerantiški ir draugiški. Mokiniai taip pat žiūrėjo filmukus tolerancijos tema, žaidė draugystės žaidimus bei kartu

Iš Puns-ko mokyklos archyvo

Iš Puns-ko mokyklos archyvo

atliko kūrybinį darbėlį – „Tolerancijos gelė“. Tai simbolis, jungiantis skirtingus žmones.

- 2022 m. sausio 21 d. VI–VIII klasių mokiniai klausėsi įdomios pamokos apie pavojus, žiemą tykančius lauke, ypač ant ledo. Seinų ir Punsko gaisrininkai papasakojo ir parodė, ką daryti norint išvengti įvairių traumų ar kitų nelaimių, ką daryti įlūžus ledui ar pamačius skęstantį žmogų, kokio storumo turi būti ledas, kad jis būtų saugus ir būtų galima ant jo lipėti. Priminė, jog negalima eiti ant ledo neatsiklausus suaugusiųjų. Džiugu, kad pamokėlė vyko prie Punios ežero ir visi galėjome pamatyti, kaip iš tikrųjų būna įlūžus ledui. Gaisrininkai priminė, kad kviečiantis pagalbą telefono numeriu 112 labai svarbu trumpai, bet tiksliai nusakyti, kas atsitiko, kur esame, kiek yra nukentėjusiųjų, kokios pagalbos reikia ir kas dar gali atsitikti.

- Sausio 13-ąją mūsų mokykloje minėjome Laisvės gynėjų dieną. Susirinkę svetainėje apžiūrėjome VII a klasės mokinių paruoštą pristatymą, žuvusiųosius pagerbėme minute tylos. Pakvietėme mūsų geografijos mokytoją Vytautą Budzeiką, kuris sutiko pasidalinti prisiminimais apie 1991 metų sausio tryliktosios naktį Vilniuje. Visi dėmesingai jo klausėmės, nes dabar mums sunku

įsivaizduoti ir suprasti, kaip jauni žmonės sugebėjo nebijoti tankų ir ginkluotų sovietų karių.

- VII b klasės mokiniai sveikino visus Vasario 16-osios proga. Priminė, kad tądien gimtadienį švenčia ne tik Lietuva, bet ir kiekvienas jos pilietis. Linkėjo stiprybės, pasitikėjimo ir vilties. Ragino kelti vėliavas, giedoti himną, būti laisviems ir laimingiems!

- Gegužės 18 d. Seinuose vyko XXXI vaikų teatrų festivalis „Raganė“. Pirmokėliai suvaidino žaismingą ir pamokantį spektaklį „Zuikių mokyklėlė“ pagal E. Mieželaičio

eiliuotą pasaką „Zuikis Puikis“. Jie, kaip ir Zuikis Puikis, labai jūdrys, daug kuo besidomintys, smalsūs, todėl savo grupę pavadino „Smalsuoliai“. Spektaklyje vaikai parodė ne tik savo aktorinius gebėjimus. Jie puikiai šoko ir dainavo.

Mokinukai apie savo spektakliuką buvo sukūrę dailės darbelių. Komisija iš visų pateiktų išrinko tris gražiausius. Mūsų „Smalsuolių“ grupės I a klasės mokinukė Emilija Grigutytė laimėjo I vietą.

- Gegužės 16 d. mūsų mokykloje apsilankė poetas, muzikas, kompozitorius ir režisierius Vytautas V. Landsbergis. Moksleiviai parengė spektakliuką pagal V. V. Landsbergio knygą „Berniukas ir žuvėdros“. Poetas papasakojo apie savo pomėgius, darbus ir kartu su mokiniais sukūrė trumpą filmą. Patys tapo aktoriais.

- Birželio 10 d. mūsų mokyklos aštuntokai ir VII b klasės mokiniai išvyko į Lazdijų viešąją biblioteką. Pasinaudodami kultūros pasu, jie dalyvavo užsiėmimuose „Senasis knygrišystės amatas“.

- Birželio 15-oji Punsko Dariaus ir Girėno mokykloje prasidėjo džiaugsmingai. Su plačiais šypsniais

Tomo Bernecko nuotr.

veiduose, kupini optimizmo ir naujų vilčių visa mokyklos bendruomenė šventė tradicinę Mokyklos šventę.

IŠVYKOS

- Mokyklos aštuntokai nusprendė linksmai pasitikti rudenėlį, draugiškai pabendrauti ir puikiai praleisti laiką. Mokinių iniciatyva buvo surengta išvyka į dažasvydžio aikštę. 2021 m. spalio 8 d. visi nuvyko žaisti šio netradicinio žaidimo.

- 2021 m. spalio 20 d. septintokai ir šeštokai išsiruošė į ekskursiją. Aplankė Šventaliepės bažnyčią, kryžiuočių pilį Kentšine, Hitlerio bunkerius Gerlože. Šventaliepėje pamatė vargonus su judančiom figūrom ir klausėsi vargonų muzikos. Kentšino kryžiuočių pilyje apžiūrėjo daug įvairių eksponatų ir klausėsi istorijos apie šią pilį. Paskutinė dienos staigmena buvo Hitlerio bunkerio lankymas. Moksleiviai stebėjo griuvėsius, sužinojo daug įdomybių.

- Balandžio 29 d. I a klasės mokiniai dalyvavo II šokių šventėje „Bitute pilkoji“ Suvalkuose.

Į šią šventę pirmokai vyko pirmą kartą, tad teko sugalvoti savo grupei pavadinimą. Pasivadinę „Trepšiuku“, nuvažiavo parodyti du šokius – „Ant lazdynų“ ir „Kiškelių“. Prieš koncertą visi vaikai dalyvavo šokio pamokėlėse, kurias vedė Jonavos meno mokyklos mokytojos. Vaikučiai išmoko du folklorinius ir du istorinius šokius. Jų dėmesį ypač patraukė istorinių šokių kolektyvas „Fioretti“. Jo dalyviai, apsivilkę baroko kostiumais, šoko istorinius šokius.

Tomo Bernecko nuotr.

- Gegužės 4 d. mūsų mokyklos šeštokai, septintokai ir aštuntokai dalyvavo ekskursijoje į Bieščadus. Apie ją rašyta „Aušros“ š. m. 10 nr.

- Birželio mėnesį pirmokai ir antrokai dalyvavo Marijampolės kraštotyros muziejaus organizuojamuose kūrybingumo ir integracinio pobūdžio užsiėmimuose „Molinukas – mano žaisliukas“. Jų metu vaikai analizavo savo gyvenamąją aplinką, aptarė dabartines vaikų pareigas ir laisvalaikį bei susipažino su vaikų darbais ir žaidimais senovėje. Mokiniai apžiūrėjo muziejuje saugomų molinių žaisliukų kopijas, nagrinėjo jų išvaizdą, kūno dalis. Po to vaizdavo įvairias gyvūnų kūno pozas, emocijas ir charakterį. Edukacinėje klasėje mokiniai pasinėrė į tikrą kūrybinę nuotykią. Jie įgijo skulptūrinės lipdybos iš molio pagrindų, formavo ir jungė atskiras gyvūnų detales, konstravo žaisliuką – molinuką. Pirmokams ši veikla labai patiko. Jų nuostabūs darbeliai papuošė klasę.

- Birželio 22 d. mūsų mokyklos aštuntokai dalyvavo išvykoje prie Šiurpilio piliakalnio, kurią pagal mokyklos pateiktą projektą „2022-ieji Sūduvos metai“ finansavo Tautos fondas. Džiugu, jog mūsų vadovas pasistengė, kad vyriausieji, palikdami mokyklos moksleivių gretas, neužmirštų savo šaknų ir visam laikui

žinotų, jog mes baltai, jotvingių paliukuonys. Lietuviams Šiurpilis iki šiol esąs baltų stiprybės simbolis.

Mokiniai pasigrožėjo Šiurpilio gamta, o direktorius pateikė vertingos informacijos apie piliakalnį. Pasakojo, kad paskutinis mūšis su kryžiuočiais čia vyko 1283 m. Beveik aštuonis mėnesius priešai buvo apsupę pilį, kurioje kartu su bendražygiais kovojo ir jų vadas. Kryžiuočiai į šią pilį įsiveržė tik tada, kai baigiantis vasarai jiems pavyko prikaltinti keletą vietos gyventojų parodyti slaptus takus į ją. Jais nusigavę priešai išžudė visus pilies gynėjus, o pačią pilį sudegino.

Šiurpilio piliakalnis – tai labai aukšta kalva su pilies aikštele, juosiamą žemės ir akmenų pylimo. Mokiniai žavėjosi plačiais apylinkių vaizdais, įsiterpusiais tarp keturių

ežerų. Pabaigoje apsilankė muziejuje, kur apžiūrėjo visą ekspoziciją bei du filmukus apie Šiurpilio piliakalnį, klausėsi įrašytų pasakojimų apie jotvingių gyvenimą.

Šauni diena, puikūs išgyvenimai, gražūs prisiminimai...

PASIEKIMAI IR LAIMĖJIMAI

- 2021 m. spalio 19 d. Seinų „Lietuvių namuose“ vyko lietuvių kalbos konkursas. IV–V klasių grupėje pirmąją vietą laimėjo Milda Aleksaitė, antrąją – Emilija Aleksaitė (abi penktokės). VI klasių grupėje pirmoji vieta atiteko Matui Grigučiui, antroji dviem šeštokėms – Darijai Murauskaitėi ir Ievai Šimčikaitėi, o trečiąją vietą laimėjo Olivija Valinčiūtė. Diplomais apdovanoti penktokai Nojus Uzdila ir Jonas Janauskas.

- 2022 m. birželio 10 d. mūsų mokykloje vyko XI Konstantino Savicko berniukų krepšinio turnyras. Susitiko keturios komandos: Lazdijų sporto centro, Balstogės klubo „Akademia Młode Żubry“, Seinų „Žiburio“ ir Punsko Dariaus ir Girėno mokyklos. Atkakliai kovoję punskiečiai laimėjo visas varžybas.

- 2021 m. spalio 29 d. užbaigėme piešinių ir komiksų konkursą „Mūsų krašto didvyriai – partizanai“. Apie jį rašyta „Aušros“ š. m. 8 nr.

- Mokiniai aktyviai dalyvavo dailės konkursuose Lietuvoje ir Lenkijoje.

Smagiai užbaigėme 2021/2022 mokslo metus! Džiaugiamės mokiniais, jų pasiektais rezultatais, talentais...

Gerų, saugių ir spalvotų atostogų!

Suvalkuose

Dar vieni mokslo metai prabėgo... Jie buvo gana sudėtingi, bet mes dirbome, vykdėme savo įsipareigojimus. Mokinukai puikiai gilino lietuvių kalbos gramatikos žinias. Vaikai turėjo progą pažinti Lietuvos istoriją ir geografiją. Mokėsi lietuviškų dainelių ir giesmių.

Smagios tos mūsų popietės kartu. Mokinukai skaito apsakymus, pasakas, eilėraščius. Štai prieina mažylis prie lentos ir be klaidų rašo sakinukus. Pamatai, kad tavo darbas neina veltui. Aišku, viskas pagal mūsų galimybes. Mūsų žingsneliai maži, bet visą laiką žengiame pirmyn.

Labai džiugu, kad dar vis yra norinčiųjų atbėgti į popietinius užsiėmimus. Dabar, mieli mokinukai, linkiu Jums puikių atostogų. Pasišildykite vasaros saulėje ir sveiki vėl sugrįžkite į mūsų pamokėles.

LIETUVIŲ KALBOS MOKYTOJA

Onutės Virbylienės nuotr.

Punsko Kovo 11-osios licėjuje

ALICIJA KRAKAUSKIENĖ, BIRUTĖ VAIČIULIENĖ

Rugsėjo pirmosios skambutis sukviėtė į klases ir vėl galėjome dirbti kontaktiniu būdu. Tačiau COVID-19 pandemija tęsėsi, susirgimų daugėjo, todėl gruodį reikėjo grįžti prie nuotolinio mokymo. Vis dėlto džiaugiamės, kad šiais mokslo metais galėjome gana normaliai dirbti. Karantino ribojimai nesutrukdė mums paminėti licėjaus 65-metį, o abiturientams surengti tradicinį Šimtadienį. Mokykloje buvo suorganizuoti ir kiti renginiai, dalyvauta ekskursijose, konkursuose.

2021/2022 mokslo metais Punsko licėjuje mokėsi 100 mokinių. Iš jų 6 moksleiviai (Onutė Karaneckaitė, Ronaldas Jankauskas, Mantas Marcinkevičius, Danielius Vaina, Viktorija Zdanavičiūtė, Karolina Agurkytė) su pagyrimu keliama į aukštesnę klasę. 20 mokinių įgijo mokyklos baigimo pažymėjimą. Licėjų su pagyrimu baigė: Monika Maršalaitė, Irena Berneckaitė, Mykolas Zelinskas, Greta Bobinaitė, Brigita Krakauskaitė, Mantas Ethan Hattingh, Martynas Malkinskas. Didelė licėjaus mokinių dalis dalyvavo konkursuose, sporto varžybose.

Pats ryškiausias pasiekimas – krepšinininkų komandos iškovota penktoji vieta Lenkijos vidurinių mokyklų krepšinio čempionate, kuris vyko birželio mėnesį Gorlicose. Čia rungsėsi 10 komandų iš: Gorlicų, Ščecino, Dombrovos Gurničos (Dąbrowa Górnicza), Inovroclavo, Prudniko, Punsko, Pišo, Sierakavo, Jelenios Guros ir Tarnuvo. Tai didžiausias visų laikų punskiečių krepšinininkų laimėjimas. Reikia paminėti, kad anksčiau Balstogėje vyko Palenkės vaivadijos I lygos vidurinių mokyklų berniukų krepšinio varžybų finalai, kur Punsko licėjaus krepšinininkai iškovojė antrąją vietą. Pusfinalyje buvo nugalėtas Balstogės 6-asis licėjus rezultatu 43:32. Birželio 20 d. mokykloje iškilmingai sutikti ir pagerbti krepšinininkai ir jų treneris Darius Valinčius.

Kitas reikšmingas pasiekimas – aukso ir sidabro medaliai Lietuvos ir užsienio lietuviškų mokyklų mokiniams, kuri šiemet vyko nuotoliniu būdu. Laureatėmis tapo: Irena Berneckaitė – I vieta, Monika Maršalaitė – II vieta ir Onutė Karaneckaitė – II vieta. Jų

mokytoja Birutė Vaičiulienė. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro paskelbtame nacionaliniame mokinių konkurse „Lietuvos kovų už laisvę ir netekčių istorija“ Gintarė Vektoritė laimėjo I vietą už paruoštą vaizdo medžiagą „Neatrasti istorijos puslapiai“, o Danielius Vaina – II vietą už rašinį „Sausio 13-oji istorijoje ir Lenkijos lietuvių gyvojoje atmintyje“. Mokinius ruošė mokytoja Onutė Vaznelienė. Tame pačiame konkurse II vietą laimėjo Greta Valinčiūtė už rašinį „Ką čia paliksi – ten gausi“. Jai padėjo pasiruošti mokytoja Alicija Krakauskienė. II B klasės mokiniai Ida Bobinaitė, Aneta Čerlionytė, Viktorija Zdanavičiūtė ir Gabrielius Pykys dalyvavo valstybiniame konkurse „Europa mūsų gatvėje“ („Europa z naszej ulicy“). Moksleiviai sukūrė filmuką (jį galima rasti čia: <https://www.youtube.com/watch?v=feLx1Ai5UqI>) apie šakotį „Jungia mus šakotis, sękacz, Baumkuchen, gâteau à la broche...“ („Šakotis, sękacz, Baumkuchen, gâteau à la broche... łączy nas ciasto z rozna“) ir pateko į geriausiųjų dešimtuką. Konkursui buvo pateikti 47 kūriniai iš visos Lenkijos. Šokių grupė „Šalčia“ (vadovė Asta Pečiulienė) dalyvavo Respublikiniame konkurse „Jievaro tiltu“, kuris vyko Šakiuose, ir laimėjo II vietą. Seinų sanitarinės ir epidemiologinės stoties suorganizuotame apskrities konkurse „Ar verta kalbėti apie priklausomybes?“ I vietą laimėjo Karolina Liuteckaitė ir Onutė Karaneckaitė. Licėjaus mokiniai kasmet dalyvauja LLD organizuojamuose konkursuose. Dailiojo žodžio konkurse, kuris vyko Seinų „Žiburio“ mokykloje, laimėjo: Ieva Kalinauskaitė – I vietą, Onutė Kara-

Iš Punsko licėjaus archyvo

neckaitė – II vietą, Mangirdas Vektorius – III vietą. Rašinių konkurso laureatas – Ronaldas Jankauskas.

Džiaugiamės, kad mūsų mokykla jau ketvirtus metus iš eilės yra sidabrinė ir patenka į geriausių Lenkijos bei Palenkės vaivadijos licejų gretas. Edukacinis fondas „Perspektywy“ kiekvienais metais skelbia Lenkijos vidurinių mokyklų reitingą. 2022 m. reitinge visos šalies mastu Punsko Kovo 11-osios bendrojo lavinimo licejus užėmė 356 vietą. Palenkės vaivadijoje mūsų mokyklai atiteko 13 vieta.

Licejaus mokslėivių mokymąsi praturtino organizuojamos ekskursijos. Gražia tradicija tapo abiturientų kelionė po Punsko ir Seinų kraštą. Norima, kad mokiniai labiau pažintų savo mažąją tėvynę, pamatytų, kaip ji gyvuoja šiandien, bei išgirstų, kaip gyventa čia anksčiau. Pirmokai tradiciškai dalyvavo integracinėje išvykoje. Šįkart mokiniai vietovėje Piertyny žaidė dažasvydį, o paskui susikūrė laužą kepė dešreles bei mėgavosi rudenėjančio miško atgaiva. Kiek vėliau tie patys moksleiviai, pasikvietę trečiokus, dalyvavo išvykoje į Balso togę, kur žaidė lazerinį dažasvydį bei išbandė savo jėgas pabėgimo ir galvosūkių kambariuose, po to aplankė Sibiro memorialinį muziejų. Mokyklos direktorius Alvydas Nevulis su dviem mokiniais ir Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos atstovais lankėsi Kauno technologijos universitete, kur vyko „Mokslo festivalis“. Antrų

klasių moksleiviai dalyvavo ekskursijoje po Suvalkijos kraštovaizdžio parką. Kopė į Šiurpilio piliakalnį ir Gulbiniškių kalną, buvo Turtulyje, pasigrožėjo Šešupės vingiais ir Ančios ežero vandens skaidrumu, gilino savo žinias apie šį kerinčio grožio jotvingių kraštą. Punsko Kovo 11-osios licejaus, Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos bei Seinų „Žiburio“ mokyklos moksleiviai dalyvavo edukacinėje ekskursijoje į Kauną. Išvyką suorganizavo LR konsulato Seinuose vadovas ambasadorius Remigijus Motuzas. Aplankyta Kauno pilį, istorinę Lietuvos Respublikos Prezidentūrą, Nacionalinį M. K. Čiurlionio dailės muziejų bei prezidento Valdo Adamkaus biblioteką-muziejų, kur eksponuojami įvairūs apdovanojimai, meno darbų kolekcija ir istorinė trispalvė vėliava, pagaminta 1918–1922 m. Rudenį mokiniai lankėsi Vilniuje. Ši išvyka suorganizuota pagal Erasmus+ projektą „Tautinės mažumos – Europos turtas“. Dalyviai aplankė Valdovų rūmus, Gedimino pilį, LR Seimą, vaikštinėjo po Vilniaus senamiestį. O pavasarį abiturientai viešėjo Vilniaus universitete ir Gedimino technikos universitete, apžiūrėjo spektaklį be žodžių „Doriano Grėjaus portretas“, pastatytą pagal Oskaro Vaildo (Oscar Wilde) romaną, grožėjosi senamiestio ir Gedimino pilies vaizdais, rotušėje išklausė Šiaulių pučiamųjų orkestro koncertą. Kiti licejaus

mokiniai buvo išvykę į Kauną. Aplankė Maironio lietuvių literatūros muziejų, Kauno pilį bei žiūrėjo Valstybinio dainų ir šokių ansamblio „Lietuva“ performansą „Siūbuojanti žemė“. Paskutinę mokslo metų savaitę visi moksleiviai galėjo aktyviai praleisti laiką stovyklose prie Galadusio arba Seivų ežero.

Mokykloje vyko jubiliejiniai ir tradiciniai renginiai. Pats svarbiausias – 65-asis mokyklos jubiliejus, kuris vyko Mokytojų dieną.

Šventėje dalyvavo LR švietimo, mokslo ir sporto viceministras Ramūnas Skaudžius, LR konsulato Seinuose vadovas ambasadorius Remigijus Motuzas, kuris įteikė garbės ženklą medalius „Už pasaulio lietuvių nuopelnus Lietuvai“ Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinės mokyklos direktoriui Jonui Vydrai, Suvalkų lietuvių vaikų darželio direktorei Jolantai Malinauskaitei-Vektorienei ir Punsko licejaus mokytojai Irenai Nevulienai. Jubiliejaus proga Punsko licejų ir jo vadovą Alvydą Nevulį sveikino lietuviškų organizacijų atstovai, Seinų apskrities valdžia, tėvų atstovai ir kt. Apie licejų, jo istoriją ir reikšmę pasakojo mūsų krašto istorikas Petras Maksimavičius. Iškilmes vainikavo mokyklos meno kolektyvų koncertas.

Mokinių tradicinis renginys – tai trečiųjų suorganizuotas Pirmokų krikštas, arba Trečiųjų skiepių centras. Čia galima buvo „vakcinuotis“, kad būtų išvengta susirgimų ir mokyklos uždarymo. Kaip atsaką trečiųjų paruoštam Krikštui pirmos klasės mokiniai surengė Padėką. Čia su humoru buvo pavaizduoti abiturientų charakterio bruožai bei parodytos šmaikščios situacijos. Pats įspūdingiausias renginys – Šimtadienis, kurio šūkis „Šiandien kviečiu Tave ne šokiui, o gyvenimui“. Abiturientų parengta meno programa pabrėžė svarbius elementus, kurie sudaro mūsų tapatybės pagrindą ir padeda pasirinkti tolesnį prasmingą kelią.

Pavasarij abiturientai paskutinį kartą mokyklos sporto salėje parodė meno programą, pašoko „Gailingi“, prie mokyklos pasodino atminimo medelį – beržą. Tą pačią dieną vakare keturmečio licėjaus III klasės mokiniai parodė pačių paruoštą humoristinį spektaklį, kuriame suvaidino vyresniuosius draugus.

Mokykloje iškilmingai paminėtos ir lietuviams svarbios datos. Gruodį – partizanų Jurgio Krikščiūno–Rimvydo ir Vytauto Prabulio–Žaibo 72-osios mirties metinės. Šlynakiemyje prie simbolinio partizanų kapo ir dviejų beržinių kryžių pagerbtas jų atminimas. Paminėta ir Laisvės gynėjų diena. Sausio 13-osios rytą mokyklos languose sužibo žuvusiųjų atminimui skirtos žvakelės. Scenoje pirmos klasės mokiniai priminė istorijos faktus, įvykusius prieš 31 metus, kuomet lietuviams teko susigrumti su galinga sovietų kariuomene ir ginti savo šalies laisvę. Siekiant prisiminti ir įprasminti 1918 m. vasario 16-osios Lietuvos Nepriklausomybės akto pasirašymą, antrojai parengė kompiuterinę pateiktį, pasakojančią apie to meto įvykius Lietuvoje. O Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga kovą šventėme Lietuvos laisvės atkūrimo 32-ąsias metines bei Punsco licėjaus vardadienį. Šiais metais dėl karo Ukrainoje nuspręsta nerengti iškilmingo koncerto Punsco kultūros namuose,

o Lietuvos nepriklausomybės dieną paminėti šventovėje. Minėjime dalyvavo LR konsulato Seinuose vadovas ambasadorius Genadijus Mackelis, LR Seimo narė Dalia Asanavičiūtė, Seinų apskrities ir Punsco savivaldybės vadovai. Šventę vainikavo Punsco Kovo 11-osios licėjaus moksleivių pasirodymas. Kiek anksčiau Punsco licėjaus savivalda su Punsco bažnyčia, Lenkijos lietuvių draugija ir Lenkijos lietuvių jaunimo sąjunga suorganizavo labdaros ir paramos Ukrainai akciją. Renginio metu kalbėjo mūsų licėjaus direktorius Alvydas Nevulis, buvęs Punsco licėjaus direktorius ir mokytojas Juozas Sigitas Paransevičius, Punsco parapijos vikaras Povilas Slaminiš, LLD pirmininkas Robertas Slovikas, Punsco valsčiaus viršaitis Vytautas Liškauskas, LLJS pirmininkė Ingrida Vaznelytė. Giedojo Punsco parapijos šlovinimo grupė „Kairos“, dainavo Punsco licėjaus solistės Greta Bobinaitė ir Amelija Pajaujytė bei licėjaus choras „Pašešupiai“. Renginio metu buvo renkamos aukos nukentėjusiems nuo karo ukrainiečiams. Surinkta 4955 zlotai ir 50 Ukrainos grivinų. Pinigai pervesti į pilietinės iniciatyvos „Mėlyna ir geltona“ („BLUE/YELLOW“) banko sąskaitą. Minint Knygnešių dieną II klasės mokiniai pakvietė visus į trumpą „Lietuviško žodžio kelionę“. Pasirodo, ir šiais laikais mūsų krašte yra knygnešių. Vienas

iš jų – visuomenininkas, mokytojas pensininkas Juozas Sigitas Paransevičius, kuris licėjui padovanojo savo namuose sukauptas knygas. Iš viso 2160 vienetų. Mokytojas taip pat trumpai papasakojo apie knygų platinimą mūsų krašte bei jų spausdinimą Tilžėje ir JAV. Kitą dieną Punsco krašte vyko III knygnešių žygis „Pajusk knygnešių dvasią“. Jame dalyvavo per 80 asmenų, tarp jų ir Punsco Kovo 11-osios licėjaus mokiniai bei mokytojai. Renginio dalyviai rinkosi Punsco buities muziejuje, kur licėjaus mokiniai parodė knygnešiams skirtą meno programą. Jai pasibaigus, trys žygeivių grupės iškeliavo Gilušių link, kur vidudienį knygnešio Vinco Markevičiaus buvusioje sodyboje susitiko su Sangrūdės gyventojais. Čia vyko nuotaikinga Sangrūdės mokinių paruošta programa. Įveikus 24 km, dalyvių laukė prie Punios ežero sukurtas laužas ir keptos dešrelės. Visi žygeiviai gavo atminimo medalius. Kiek vėliau tą pačią poetinę kompoziciją mokiniai parodė Lazdijų viešojoje bibliotekoje, kur vyko Punsco „Aušros“ leidyklos knygų pristatymas. Birželio 14 d. paminėta Gedulo ir vilties diena, skirta 1941 m. birželio įvykiams – masiniams areštams ir trėmimams – priminti. Šiomis dienomis tūkstančiai lietuvių buvo sulaipinti į traukinius ir išvežti į Sibirą, iš kur dauguma nebegrįžo. Šie žmonės šiandien yra stiprybės ir tikėjimo simbolis. Jie – priminimas, kaip svarbu branginti laisvę.

Surengti du licėjaus koncertai. Pirmas įvyko lapkričio mėnesį Seinų „Lietuvių namuose“. Scenoje pasirodė mokykloje veikiančios meno būreliai: šokių grupė „Šalčia“ (vad. Asta Pečiulienė) ir mišrusis choras „Pašešupiai“ (vad. Dainius Pavilionis, koncertmeisteris Raimundas Martinėnas). Programą praturtino akordeonistų muzika. Koncertas surengtas norint sudaryti galimybę Vidugirių ir „Žiburio“ lietuviškų mokyklų mokiniams, jų tėveliams, mokytojams

ir vietos visuomenei susipažinti su licėjaus veikla, pasiekimais ir priminti, kad lietuviškas licėjus mūsų krašte gyvuoja jau 65 metus. Šis renginys taip pat Erasmus+ projekto „Tautinės mažumos – Europos turtas“ pabaiga ir jo rezultatų sklaida. Projekto koordinatorė – Irena Nevulienė. Po koncerto dalyviai ir žiūrovai galėjo pabendrauti prie vaišių stalo, kurios buvo finansuojamos Erasmus+ projekto lėšomis. Licėjaus direktorius Alvydas Nevulis ypatingus žodžius skyrė kadencijai baigiančiam Lietuvos Respublikos konsulato Seinuose vadovui ambasadoriui Remigijui Motuzui, dėkodamas už visokeriopą pagalbą mūsų mokyklai. Gegužės mėnesį Punsko lietuvių kultūros namuose vyko licėjaus koncertas „Jaunystės pievomis braidau...“. Pasirodė „Šalčios“ šokėjai, dainavo choras „Pašėšupiai“, akordeonais grojo licėjaus absolventas Adrijanas Pykys bei mokiniai Povilas Senda ir Artūras Makauskas.

Licėjaus savivalda organizavo Punsko parapijos kapinių tvarkymą, surengė Kalėdinį susitikimą, pirmąją pavasario dieną, kai į mokyklą mokiniai atėjo su neįprastomis kuprinėmis bei pavasariškai apsirengę. Savivalda taip pat paruošė renginį „Naktis mokykloje“ – mokiniai galėjo dalyvauti įvairiuose žaidimuose, patikrinti savo

gebėjimus atpažinti ir padainuoti lietuviškas dainas.

Šiais mokslo metais įvyko projekto „Pasaulio Lietuva“ paskutinis etapas. Gegužės mėnesį virtualioje erdvėje susipažinome su mūsų partneriais: Vilniaus „Laisvės“ gimnazija – projektą koordinuojančia mokykla, Rygos lietuvių vidurinė mokykla bei Punsko Dariaus ir Girėno pagrindinė mokykla. Tai buvo pirmoji šio projekto dalis. Antrasis projekto etapas įvyko spalio mėnesį. Tai buvo mokinių tiriamųjų ir kūrybinių darbų konferencija „Knyga – būdas pažinti save“. Čia jie pristatė savo mėgstamas knygas. Šio tarptautinio renginio tikslai: atskleisti kalbos, kultūros ir skaitymo svarbą asmenybei bei ugdyti bendražmogiškąsias vertybes. Baigiamojoje projekto dalyje visos mokyklos pristatė savo bendruomenes ir tipišką savos mokyklos mokinio portretą. Mūsų savivaldos atstovai atliko apklausą, o surinkę ir išanalizavę duomenis sukūrė filmuką apie tipišką licėjaus mokinį. Susitikimo pabaigoje visi dalyvavo trijose integruotose nuotolinėse pamokose.

Moksleiviai turėjo progą pabendrauti su žymiomis asmenybėmis. Rugsėjo pradžioje Punske lankėsi krepšininkas Jonas Mačiulis. Jis susitiko su licėjaus bendruomene bei

vedė treniruotę su Punsko jaunaisiais krepšininkais. Rudenį įvyko susitikimas su gydytoju, Punsko licėjaus absolventu Povilu Grėbliūnu, skirtas COVID-19 infekcijų prevencijai, suorganizuotas bendradarbiaujant su Punsko valsčiumi pagal programą „Skatinamoji veikla – skiepų nuo COVID-19 skatinimas“. Vėliau Kahoot platformoje įvyko konkursas „COVID-19 žinios“, kuriame dalyvavo visi mokyklos mokiniai. 20 dalyvių, surinkusių daugiausiai taškų, buvo apdovanoti Punsko valsčiaus nupirktomis dovanomis. Gegužės mėnesį licėjyje lankėsi Poezijos pavasario svečiai. Mokiniai susitiko su rašytojais Kornelijumi Plateliu, Vytautu V. Landsbergiu, Gintaru Grajausku bei mūsų krašto poetu Sigitu Birgečiu. Dalyvavo netradicinėje literatūros pamokoje, klausėsi poezijos skaitymų.

Punsko lietuvių kultūros namuose mokiniai žiūrėjo G. Žickytės dokumentinį filmą „Šuolis“, pasakojantį unikalią istoriją apie lietuvių jūreivį Simą Kudirką, 1970 metais išdrįsęs iš sovietinio laivo peršokti į JAV pakrančių apsaugos katerį ir paprašyti politinio prieglobsčio. Drąsus lietuvių šuolis į laisvę sukėlė milžinišką politinį sąmyšį JAV ir Sovietų Sąjungoje. Gražintas sovietiniams budeliams į rankas, Simas Kudirka tapo žmogaus laisvių pažeidimo simboliu. Ši istorija nepraranda savo aktualumo ir šandien. Kitąsyk mokiniai Punsko LKN žiūrėjo Kauno muzikinės mokyklos parengtą miuziklą „Sidabrinės vėjo žirklės“ (rež. Jovita Ross).

Po darbinių mokslo metų greitai atėjo užtarnautos atostogos... Nuoširdžiai dėkojame visiems Kovo 11-osios licėjaus rėmėjams, kurie finansuoja projektus, padeda organizuoti mokyklos renginius, išvykas, paremia licėjaus laikraščio „Dėmesio“ leidybą ar geru žodžiu palaiko mūsų misiją skleisti lietuvišką žodį, auginti brandžias asmenybes, kurioms svarbu išsaugoti savo šaknis.

Linkime visiems įspūdingos vasaros!!!

XVI PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

“Ateitį kuria tradicija”
Kultūrinė dalis

2022 m. liepos 21 - 26 d.

PROGRAMA*

liepos 21 d. (ketvirtadienis)

18:00 - 19:00 PLJ Kongreso kultūrinės dalies atidarymas.
Dalyvauja LR Prezidentas Gitanas Nausėda | Punksko lietuvių kultūros namai
19:30 - 21:00 Vaisės Kongreso kultūrinės dalies dalyviams ir svečiams
Punksko Kovo 11-osios licėjaus sporto salė
21:00 Laužas ir susipažinimo vakaras | “Šilainė”

liepos 22 d. (penktadienis)

09:00 - 14:00 Pažintinė kelionė po Punksko-Seinų-Suvalkų kraštą - I dalis
15:00 - 16:00 Paskaita “Mano gimtosios kalbos vertė ir savivertė šiuolaikinėje kalbų rinkoje”
prof. habil. dr. Danguolė Mikulėnienė | Lietuvių namai Seinuose
16:00 - 19:00 Pažintinė kelionė po Punksko-Seinų-Suvalkų kraštą - II dalis

liepos 23 d. (šeštadienis)

10:30 - 11:30 Paskaita “Senoji baltų religija: medžio, kalno, ugnies, vandens kultinės funkcijos”
prof. dr. Rimantas Balsys | Punksko Kovo 11-osios licėjus
11:45 - 12:45 Diskusija “Kiek turėtume būti atviri ir kiek uždari, kad mūsų identitetas nepaskęstų
globalizacijos eroje?” | Punksko Kovo 11-osios licėjus
13:00 - 14:00 Paskaita “Lietuviai “Suvalkų trikampyje””
lektorius Petras Maksimavičius | Punksko Kovo 11-osios licėjus
14:00 - 17:00 Krašto bendruomenės šeimų lankymas
18:00 - 18:45 Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos kūrybinės dirbtuvės - I dalis | “Šilainė”
19:00 - 21:00 XXVIII-oji Estradinių dainų šventė | “Šilainė”

liepos 24 d. (sekmadienis)

10:00 - 11:15 Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos kūrybinės dirbtuvės - II dalis
Prūsų ir jotvingių gyvenvietė Ožkiniuose
12:15 - 13:15 Šv. Mišios už Pasaulio lietuvių jaunimą | Punksko bažnyčia
15:00 - 18:00 Klojimo teatro pasirodymas ir kūrybinės dirbtuvės | Punksko etnografinė sodyba
20:30 - 24:00 Laužas ir žaidimai prie Galadusio ežero | Nuotykių parkas Galadusys

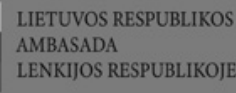
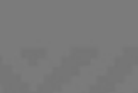
liepos 25 d. (pirmadienis)

11:00 Kelionė į Varšuvą
19:00 - 22:00 Vakaras LR Ambasadoje Varšuvoje

liepos 26 d. (antradienis)

10:00 - 13:00 Lietuvių pėdsakai Varšuvoje - ekskursija
13:00 - 14:00 Lenkų virtuvės patiekalų degustacija
14:00 - 18:00 Varšuvos miesto istorija - ekskursija
20:00 XVI PLJ Kongreso uždarymo vakaras | Vyslios krantinė

*Organizatoriai pasilieka teisę vykstant renginiui keisti veiklų laikus

Renginių globoja**Rėmėjai****Organizatoriai**

Ukrainos tautą galima paremti
pervedant pinigų į sąskaitą.

Banko sąskaita:

LT17 7300 0101 4089 4869

Gavėjas:

VsĮ Mėlyna ir geltona
(sąskaita Lietuvoje)

SUPERKAME
galvijus.

Gera kaina.

Skambinti tel. +48 735 955 345.

Įmonė EMISKAR

Vitas Pečiulis
Mokyklos g. 35
16-515 Punkskas

Kokybiškai ir greitai montuojame
oro kondicionierius bei šilumos siurblius.

Parenkame reikiamą
kondicionierių/šilumos siurblių bei
užtikriname konkurencingas kainas.

Tel. 502 026 107
emiskar@op.pl

Kviečiame prenumeruoti lietuviškus leidinius

**Visus leidinius galima prenumeruoti ištisus metus
„Aušros“ redakcijoje Punske (Mickevičiaus g. 23) ir
LLD būstinėje Seinuose (Vilniaus g. 9) arba**

banko pavedimu – mokėjimo paskirtyje nurodyti prenumeruojamą leidinį.

Adresas Stowarzyszenie Litwinów w Polsce, 16-500 Sejny, ul. Wileńska 9

SWIFT / BIC kodas POLU PL PR

Bankas Bank Spółdzielczy Sejny, ul. Powstańców Sejneńskich 1, 16-500 Sejny

Sąsk. nr. PL 23 93540007 0000 0000 0198 0002